

Renkajärven Suojeluyhdistyksen teettämä selvitys Neova Oy:n Väärälammen turvetuotantoalueen valumavesistä

Renkajärven suojeluyhdistyksen hallituksen edustajat vierailivat kesällä 2021 Neova Oy:n Väärälammien turvetuotantoalueella. Käynnin tarkoituksena oli tutustua turvetuotantoalueeseen ja sen toimintaan. Luonnollisesti suojeluyhdistyksen edustajia kiinnosti myös alueelta tulevien valumavesien määrä ja niiden ravinnepitoisuudet. Toiminnan esittely oli erittäin yksityiskohtaista ja kaikkiin yhdistyksen esittämiin kysymyksiin annettiin vastaukset. Esimerkiksi nyt tuotantokäytössä olevalta alueelta kaikki valumavedet pumpattiin toimenpidetasoa korkeammalla olevalle pintavalutuskentälle, jossa vesistä poistettiin ravinteita luonnonmukaisessa biologisessa prosessissa. Pintavalutuskentältä vedet johdettiin alueen läpi kulkevaan, Väärälammen laskevaan ojaan mittauskaivon kautta. Mittauskaivosta otettiin valvontaohjelman mukaisesti vesinäytteet Kokemäenjoen vesistön viesuojeluyhdistyksen (kvvy) toimesta.

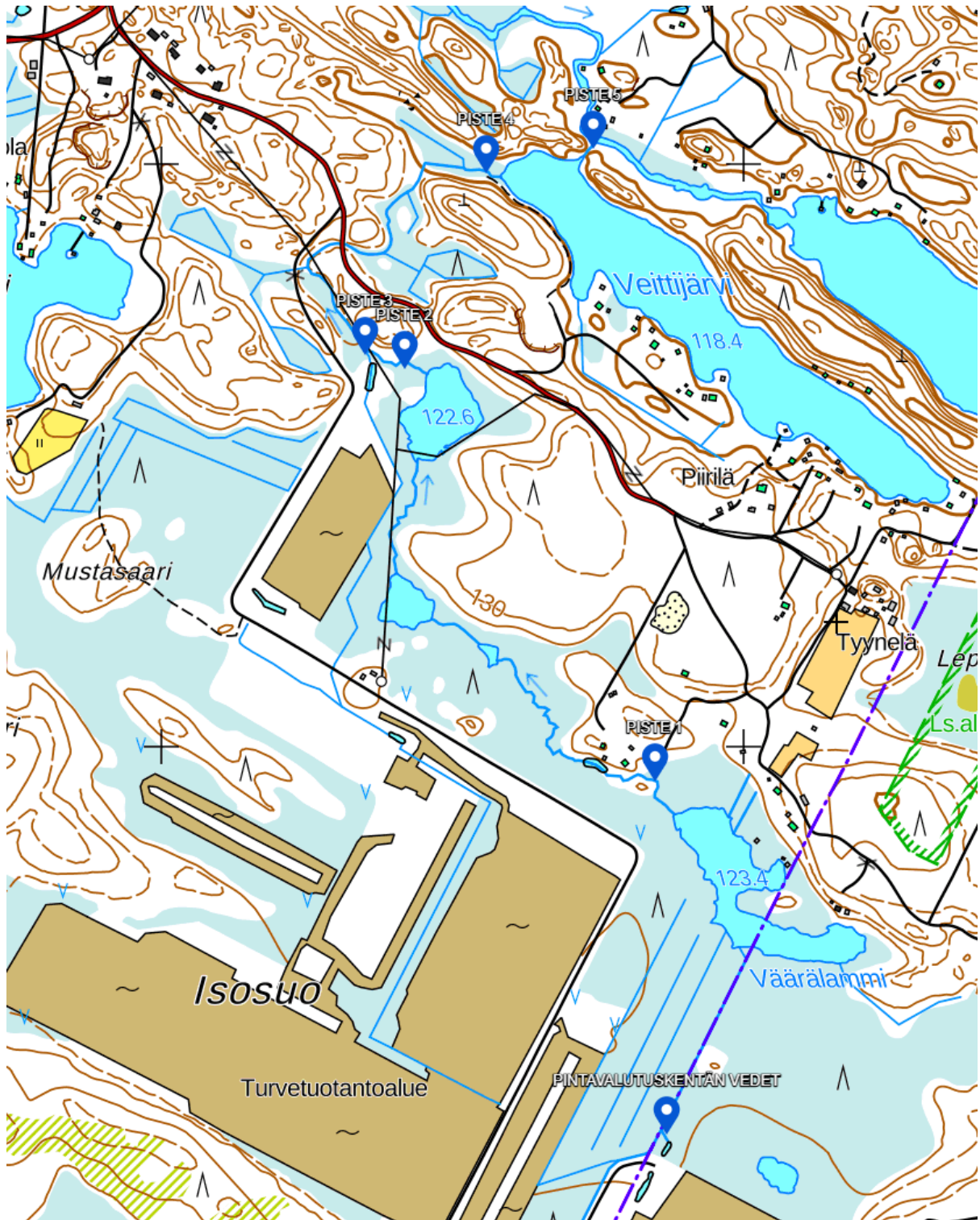
Renkajärven suojeluyhdistystä kiinnosti turvetuotantoalueen läpi kulkeva oja, johon pintavalutuskentän vedet johdettiin. Oja oli pitkä. Se alkoi turvetuotantoalueen reunalta ja laski sen läpi Väärälammen, jonka vedet puolestaan laskivat Veittijärven pohjoispäähän. Eli ojan vedet sisälsivät turvetuotantoalueelta kerättyä, biologisen puhdistusprosessin läpikäynyttä vettä sekä alueen luontaista valumavettä. Mikä oli tämän ojan vesien ravinnepitoisuus ja heikensikö se Veittijärven ja edelleen Renkajoen vedenlaatua ja ekologista tilaa? Suojeluyhdistys lähestyi asiassa Neova Oy:tä kirjeellään, johon Neova Oy vastasi. Samalla saimme kvvy:n mittaamia pintavalutuskentältä lähtevien vesien ravinnemittaustietoja. Kirjeessään Neova Oy ilmoitti, ettei Veittijärven laskevien valumavesien ravinnepitoisuuden tarkkailu kuulunut heidän laadunvalvontavelvollisuuksiinsa.

Suojeluyhdistyksen edustajat olivat yhteydessä Vanajavesikeskuksen vesistöasiantuntijaan Suvi Mäkelään. Ojan ravinnepitoisuuksien selvittämiseksi hän esitti mittaushankkeen perustamista siten, että Vanajavesikeskus laatii hankkeelle mittaussuunnitelman ja lainaa näytteidenottoon tarvittavan välineistön. Ojasta otetut vesinäytteet analysoidaan Helsingin yliopiston Lammin biologisella tutkimusasemalla ja Vanajavesikeskus vastaa analysointikustannuksista. Suojeluyhdistyksen vastuulla olisi vesinäytteiden ottaminen talkootyönä ja näytteiden kuljettaminen Lammin biologiselle asemalle. Neova Oy:lle ei tulisi kustannuksia. Hankesuunnitelma esiteltiin Neova Oy:lle, joka hyväksyi sen. Ehtona oli, että kaikki mittaustulokset luovutetaan myös Neova Oy:lle.

Mittaussuunnitelman mukaan vesinäytteitä otetaan neljänä eri ajankohtana viidestä paikasta, jotka on merkitty oheiseen karttaan. Ajankohdat määritettiin vuodenkulun mukaan, jolloin saataisiin näyte loppusyksyltä, talvelta, keväältä ja kesältä. Vuoden 2021 loppusyksyn

näytteenotto viivästyi, jolloin ensimmäinen näyte päästiin ottamaan 4.4.2022 ja viimeinen näyte 21.11.2022. Mittaustulokset löytyvät erillisestä tiedostosta.

Väärälammin valumavesien mittausten toimenpidealue

Vanajavesikeskuksen vesistöasiantuntija Suvi Mäkelä kommentoi tuloksia Suojeluyhdistyksen pyynnöstä. Hänen kommenttinsa pääkohdat olivat seuraavat:

- Valumavesien pH arvot ovat normaalit
- Sähkönjohtokyky ilmaisee, että liuennutta ainesta on, mutta ei liikaa
- Väri ja hapenkulutus kertovat, että on kyse turvemaista. Samaa ilmaisee orgaanisen hiilen kokonaismäärä
- Vesien kokonaistyyppi on hallinnassa ja fosforitilanne on hyvä, niukkaravinteisten järvivesien luokkaa

Suvi Mäkelän näkemyksen mukaan tulokset eivät vaadi vesiensuojelullisia toimenpiteitä.

Kesällä 2021 turvetuotantoalueen valumavesiasiaa Suojeluyhdistyksen hallituksen kokouksissa käsiteltäessä oli esillä rankanippusuodattimen suodatustehon kokeileminen maastosta tulevien vesien liikaravinteiden poistamiseksi. Kirjeessään Neova Oy:lle Suojeluyhdistys esittikin rankanippusuodattimen kokeilemista Väärälammeen laskevassa ojassa. Vuoden 2022 aikana kohdealueella tehdyt vesinäytemittaukset eivät kuitenkaan puolla tämän kokeilun aloittamista.

Suojeluyhdistyksen turvetuotantoalueella tekemät valumavesien laadun mittaukset osoittavat, että Neova Oy:n toimet ravinnepitoisuuksien alentamiseksi toimivat. Tämän osoittavat kvvy:n mittaukset pintavalutuskentän mittauskaivon valumavesistä sekä Suojeluyhdistyksen mittaukset vanhemman turvetuotantoalueen mittauskaivon valumavesistä. Eivätkä Neova Oy:n toimialueen ulkopuoliset valumavedet vaadi vesiensuojelullisia toimenpiteitä.